

RSV (RESPIRATUAR SİNSİTYAL VİRÜS)

İnsanlarda görülen patojenler hakkında bilgi – Hijyen korur

RSV nedir?

RSV (Respiratuar Sinsityal Virüs) solunum yollarını saran bir virüstür. Bir enfeksiyon sonrasındaki hastalık belirtileri birçok vakada bir soğuk algınlığını andırır. RSV enfeksiyonları çoğunlukla kış aylarında görülür. Genel olarak bütün çocuklar ikinci yaşın sonuna kadar bu virüsle ilk enfeksiyonu geçirmiş olur. Sonraki yaşam evrelerinde de RSV ile sık sık enfekte olmak olasıdır.

RSV nasıl bulaşır?

İnsandan insana

RSV özellikle **damlacık enfeksiyonu** yoluyla bulaşır. Enfekte bir kişi, öksürdüğü veya hapşırırken, virüs içeren çok küçük damlacıkları havaya saçabilir. Virüs içeren bu damlacıklar solunur ve burun, ağız ve boğazdaki solunum yollarının mukoza zarlarına bulaşırsa, başka bir kişi enfekte olabilir.

RS virüsü **temasla enfeksiyon** yoluyla elden ele veya ortak kullanılan eşyalar veya yüzeyler üzerinden de bulaşabilir. Başka bir kişinin virüs içeren salgıyla temas etmesi ve yıkanmamış ellerle, göz veya buruna dokunması halinde de bulaşma söz konusu olabilir. RSV, ellerde bulunan solunum yolları salgılarında yaklaşık 20 dakika ve kağıt mendillerde yaklaşık 45 dakika boyunca yaşayabilir.

Hastalarda hangi hastalık belirtileri görülür?

Bir RSV enfeksiyonu farklı ağır tablolarda seyredebilir. Hastalık belirtileri üst solunum yollarındaki hafif bir enfeksiyona benzeyebilir. Ancak hastalık, hastanede tedaviyi gerektirecek kadar da ağır seyredebilir. Ender vakalarda hastalığın seyri ölümlü de sonuçlanabilir.

Çocuklarda genellikle burun akıntısı ve iştah kaybı ile başlar. Ayrıca boğaz iltihabı da görülebilir. Ardından öksürme ve hapşırma başlar, genellikle ateş de çıkar. Hastalık ilerledikçe alt solunum yollarında balgamlı öksürük ile birlikte enfeksiyonlar gelişebilir. Bunlar arasında alt solunum yollarının ince dallarının iltihaplanması (bronşiolit) ve akciğer enfeksiyonu yer alır. İltihap ve balgam, solunum yollarının daralmasıyla zor veya çok hızlı nefes almaya ve nefes darlığına neden olabilir. Prematüre bebeklerde solunum durması (apne) meydana gelebilir. Kandaki oksijen oranının azalması, ciltte mavimsi bir renk değişikliği ile fark edilir. Hastalığın ağır seyretmesi halinde, solunum cihazı gerekli olabilir.

Özellikle yetişkinlerde RSV enfeksiyonlarında herhangi bir hastalık belirtisi görülmeyebilir. Ancak yetişkinler solunum yolu enfeksiyonuna benzeyen hastalık belirtileri de gösterebilir. Kronik kalp ve akciğer hastalığı olan, bağışıklık sistemi zayıf veya 65 yaş üstü yetişkinler akciğer enfeksiyonuna yakalanabilir.

Hastalığın üstesinden geldikten sonra, bronşlarda çevresel uyarılara karşı uzun süreli bir aşırı duyarlılık kalabilir.

Hastalık ne zaman başlar ve bulaşıcılık ne kadar sürer?

RS virüsü ile enfekte olma ile hastalığın başlangıcı arasındaki süre 2 ila 8 gün olup, ortalama 5 gündür.

Enfekte olmuş kişiler, virüsü enfeksiyondan hemen bir gün sonra ve hastalık belirtileri başlamadan önce yayabilirler.

Bulaşıcılığın süresi genellikle 3 ila 8 gündür. Ancak prematüre bebekler, yeni doğanlar ve bağışıklık sistemi zayıf olan kişiler virüsü birkaç hafta, hatta bazı durumlarda aylarca salgılayabilir.

En fazla risk altında bulunan kişiler kimlerdir?

Aşağıda belirtilen grupların ağır bir RSV enfeksiyonu geçirme riski bulunmaktadır:

- ▶ Erken doğan bebekler,
- ▶ Yenidoğanlar ve süttten kesilmemiş bebekler (altı aylıktan küçük),
- ▶ Önceden akciğer hastalığı geçirmiş çocuklar,
- ▶ Kalp kusurları bulunan çocuklar,
- ▶ 65 yaşından büyük yetişkinler,
- ▶ Önceden akciğer ya da kalp hastalığı ya da bağışıklık sistemi iyi çalışmayan kişiler.

Bir RSV enfeksiyonu ayrıca önceden var olan astım hastalığını, kronik akciğer veya kalp hastalıklarını ve ciddi nörolojik hastalıkları daha da kötüleştirebilir.

Hastalık durumunda nelere dikkat etmeliyim?

Hastalığı olan kişiler mümkünse evde kalmalı ve özellikle anaokulları veya bebek grupları gibi toplum kuruluşlarına gitmemelidir. Her şeyden önce, özellikle risk altındaki kişilerle temastan kaçınmak gerekir. Hasta çocuklara büyükanne ve büyükbabaları tarafından bakılmamalıdır.

Hasta kişiler birkaç hijyen kuralına uymalıdır:

- ▶ Öksüren veya hapşırarak herkes arkasını dönmeli ve tek kullanımlık bir mendil kullanmalı veya burnunu ve ağzını kolunun kıvrımıyla kapatmalıdır.
- ▶ Eller düzenli olarak yıkanmalıdır.
- ▶ Kapı kolları veya çocuk oyuncakları gibi sık kullanılan nesnelere iyice temizlenmelidir.

RSV enfeksiyonu için etkili bir nedensel tedavi yoktur. Sadece hastalığın belirtileri tedavi edilebilir. Bakterilere yönelik antibiyotikler, virüslere karşı etkili değildir. Bol miktarda sıvı tüketmek önemlidir. Burundan nefes almayı kolaylaştırmak için burnun dikkatli bir şekilde temizlenmesi, spreylerin (kullanıcı yaşı verisine dikkat edin) veya tuzlu su kullanılması yardımcı olabilir.

RSV enfeksiyonu şikâyetlerde hızlı bir değişime neden olabilir. Çocuğunuzda veya sizde nefes darlığı ortaya çıkarsa, sıvı alımı azalır veya semptomlarda kötüleşirse tıbbi yardım almanız gerekir. Önceden hastalık geçirmiş çocuklarda veya erken doğmuş bebeklerde, öksürük ve ateş gibi ilk uyarı işaretleri her zaman bir doktor tarafından kesinleştirilmelidir. Nefes alırken göğüs kafesinin derisi içe doğru çekiliyorsa ("büzülme"), mümkün olan en kısa sürede bir doktora başvurulmalıdır.

Doktorunuz hastalık tablosuna göre uygun önlemler önerir ya da ilaç yazabilir. Gerektiği takdirde tedavinin hastahanedeki sürdürülmesi için işlemleri başlatabilir.

Kendimi ve çocuğumu RSV'den nasıl koruyabilirim?

Günlük hayatta RSV enfeksiyonundan tümüyle kaçınmak zordur. Hijyen kurallarına uymak, hastalığı kapma riskini azaltır:

- ▶ Hastalarla yakın temas kurmaktan mümkün olduğu kadar kaçınmak gerekir. Özellikle aile arasında yapılan kutlamalara sadece sağlıklı kişiler katılmalıdır.
- ▶ Ellerinizi düzenli olarak ve iyice yıkayın ve çocuğunuza bunu yapmasında yardımcı olun.
- ▶ Gözlere, burna ve ağza yıkanmamış ellerle mümkün olduğu kadar az temas etmek gerekir.

RSV enfeksiyonlarına karşı önleyici bir koruyucu aşı bulunmamaktadır. RSV enfeksiyonunun ağır seyretme riski özellikle yüksek olan çocuklarda, RSV mevsimi boyunca ihtiyaten pasif aşı uygulaması düşünülebilir. Bu aşı, şiddetli seyrilere karşı koruma sağlayabilen antikoru içerir.

Nerelerden bilgi edinebilirim?

Bireysel tıbbi tavsiye için lütfen doktorunuzla veya bölgenizdeki bir klinikle iletişime geçin, daha fazla bilgi ve tavsiye için [yerel sağlık müdürlüğü](#) hizmetinizde bulunmaktadır.

Konuya ilişkin daha fazla (uzmanlık) bilgisi, Robert Koch-Institüsü'nün (RKI) www.rki.de/rsv sayfalarında yer almaktadır.

Enfeksiyondan korunma hakkında daha fazla bilgiyi Bundeszentrale für gesundheitliche Aufklärung (BZgA) www.infektionsschutz.de sayfalarında edinebilirsiniz.

MÜHÜR

Yayıncı:

Bundeszentrale für gesundheitliche Aufklärung, Köln.
Tüm hakları saklıdır.

Bundesverband der Ärztinnen und Ärzte des Öffentlichen Gesundheitsdienstes e.V. işbirliği ve Robert Koch-Institut onayıyla hazırlanmıştır.

Bu bilgilendirme www.infektionsschutz.de ana sayfasından ücretsiz olarak indirilebilir.